

Betreft : Toelichting Kiesreglement
Datum : 1 maart 2021

Inleiding

De regels inzake verkiezingen waren vervat in het verouderde Kiesreglement en ook gedeeltelijk in het later herziene MR- reglement. Er is voor gekozen om alle regels met betrekking tot verkiezingen integraal in het nieuwe Kiesreglement op te nemen, dit geeft veel meer overzicht. Als bijlage is een transponeringstabel opgenomen.

Hieronder worden een aantal belangrijk thema's en uitgangspunten toegelicht.

1. Samenstelling raden (verkiezbaarheid)

De nieuwe regelingen bevatten een ingrijpende herziening van de samenstelling. Het gaat daarbij om verkiezbaarheid (wie kan in welke raad). Dit hangt ook samen met wijzigingen die in het Medezeggenschapsreglement zijn doorgevoerd, waarbij bijvoorbeeld de instemmingsrechten van de deelraad zijn uitgebreid. Op elk niveau in de organisatie is er volwaardige medezeggenschap. Dat leidt tot de vraag of een medewerker of student in meerdere raden kan deelnemen.

- Dubbeling in raden

Het MR-reglement voorziet in een scheiding van beleidsonderwerpen op elke medezeggenschapsniveau zonder overlap, waarbij iedere raad c.q. OC zijn eigen rol dient te vervullen en passende instemmings- c.q. adviesbevoegdheden heeft. Het College achtte het wenselijk geen dubbel lidmaatschap (hierna: 'dubbeling') toe te staan van verschillende raden. Tot op heden was dit wel mogelijk.

Individuele raadsleden worden geacht het belang van hun eenheid en dat van de HvA te behartigen en niet individuele of deelbelangen. Er dient te worden samengewerkt op basis van gemeenschappelijk belang. Op ieder niveau *binnen het kader van het Instellingsplan en het strategisch beleid* is de medezeggenschap daarbij medeverantwoordelijk voor de doelmatige, doeltreffende en rechtmatige aanwending van de (merendeels publieke) middelen die de HvA ter beschikking staan, voor het goede beheer van haar rechten en bezittingen en voor de naleving van de wettelijke voorschriften en regelgeving die in de WHW, de daarvan afgeleide regelgeving (waaronder het controleprotocol) en de overige wetten zijn gegeven.

Met de toekenning van advies- en instemmingsrechten aan CMR, FR, DSD en OC's wordt voorzien in adequate medezeggenschap op elk niveau en binnen de daarbij behorende kaders. Zo kan vanuit de CMR het HvA-brede belang en niet het facultair deelbelang behartigd worden, en is de FR er voor het facultair belang en niet voor het opleidingsbelang. Het tegengaan van dubbeling draagt bij aan het vermijden van (de schijn van) belangenverstremgeling en bevordert integriteit.

Het College heeft er daarbij op gewezen dat deze benadering ook in lijn is met de inrichting van de Nederlandse democratie, en dat vrijwel alle politieke partijen regelingen hebben om dubbele vertegenwoordiging tegen te gaan.

De CMR hield vast aan dubbeling, onder meer omdat de raden elkaar versterken als leden in meer raden zitten. Ook is het risico genoemd dat dit ertoe zou kunnen leiden dat er onvoldoende leden beschikbaar zouden zijn om de raden mee te vullen.

Om deze impasse te doorbreken, is in de regelingen alsnog het verbod op vertegenwoordiging door één persoon in meerdere organen vervallen. Eén persoon kan bijvoorbeeld zowel een zetel bekleden in CMR en FR, of in twee deelraden (zie onder volgende bullet), of in een raad en in een OC. Het College heeft van het verbod afgezien onder de voorwaarde dat de CMR actief handelt om (schijn van) belangentegenstrijdigheid tegen te gaan en erop toeziet dat discussies over advies- en instemmingsverzoeken op het juiste niveau in de organisatie worden gevoerd.

- Verkiesbaar/kiesgerechtigd vereenvoudigd

De huidige regeling kent een complexe invulling van kiesgerechtigd/verkiezbaar als medewerkers of studenten aan meerdere kiesdistricten zijn verbonden. Dit is versimpeld, waarbij het uitgangspunt is dat als men op twee plaatsen werkt/studeert, men op beide plekken de rechten kan uitoefenen. Het is belangrijk dat iedere medewerker of student bijdraagt aan en de verantwoordelijkheid draagt voor de HvA en daarom ook een stem heeft in de collectieve besluiten behorende bij zijn eenheid of eenheden.

De kiezers worden erover geïnformeerd als iemand zich kandidaat stelt voor meerdere raden. Voor de CMR kan uiteraard maar 1x gestemd worden.

- Zittingstermijnen

Op verzoek van de CMR zijn deze aangepast naar twee jaar voor personeel en één jaar voor studenten.

De reglementen gelden vanaf 2 februari 2021. Dus ook de verkiezingen van 2021 verlopen volgens de nieuwe regels. Wel is het zo dat de kandidaten die conform het toen geldende reglement in 2019 voor twee jaar zijn gekozen hun zetel behouden. Nu zijn er dus verkiezingen voor de tussentijdse vacatures voor de resterende zittingstermijn tot 2022. In 2022 zijn er weer HvA brede verkiezingen met de zittingstermijnen volgens het nieuwe Kiesreglement.

2. Omvang raden en garantiezetels

- Omvang raden

De zittingstermijnen van personeel en studenten lopen niet gelijk. Omdat personeelsleden twee jaar zitten, is het zeer ingewikkeld om tussentijds de omvang van een deelraad te wijzigen.

In het Kiesreglement is dan ook opgenomen dat het CSB de omvang van een FR 2-jaarlijks berekent, voorafgaand aan de HvA brede verkiezingen voor personeel en studenten, op grond van het aantal ingeschreven studenten op de peildatum. Hiervoor zijn een aantal redenen:

- er wordt met één peildatum gewerkt, deze is ook uitgangspunt voor het vaststellen van actief en passief kiesrecht.
- door de omvang per 2 jaar vast te stellen, ontstaan er geen uitwerkingsproblemen bij tussentijdse verkiezingen.
- dit is ook congruent met de regeling voor garantiezetels in artikel 6 lid 8, die ook voor 2 jaar worden toegekend.

Voor DSD geldt geen berekening van de omvang.

Een raad (m.u.v. de DSD) kent evenveel *zetels* voor medewerkers als studenten. Dit houdt niet in dat het aantal zittende leden ook gelijk dient te zijn, er kunnen immers vacatures zijn.

- **Garantiezetels**

In het Kiesreglement is de regeling voor garantiezetels gehandhaafd. Het College overweegt hierbij dat, bij vervallen van de garantiezetels, het kan voorkomen dat raden in overwegende mate worden samengesteld vanuit de grotere organisatieonderdelen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de leden c.q. deze raden een onvoldoende breed perspectief hebben op het totaal van de instellingsbelangen. Leden zijn breed verkiesbaar, stemrechten zijn niet beperkt tot het organisatieonderdeel waaruit ze afkomstig zijn.

Analoog aan de regeling voor de omvang van de raden geldt ook dat de regeling voor garantiezetels om de 2 jaar kan worden aangepast, dus voorafgaand aan de HvA brede verkiezingen voor personeel en studenten. Hier kan behoefte aan zijn als de omvang van opleidingen sterk wijzigt (grote toe/afname studenten), het aantal opleidingen wordt uitgebreid of wordt verminderd, opleidingen worden samengevoegd e.d., of, op HvA niveau als het aantal faculteiten of de omvang daarvan wijzigt.

Het initiatief hiervoor kan vanuit de decaan (of CvB) of vanuit de deelraad (of CMR) komen. Wijziging kan alleen met instemming van de deelraad. De nieuwe samenstelling dient vóór de HvA brede verkiezingen bekend te zijn.

3. Rol CSB en rechtsbescherming bij verkiezingen

Het CSB heeft een neutrale en onafhankelijke rol, en is belast met het organiseren van de verkiezingen en het goede verloop daarvan. Dit is ook de staande praktijk. Het CSB beschikt over alle nodige bevoegden om zijn werk goed te doen. De regeling is met het CSB afgestemd.

De klacht- en beroepsprocedures waren in de oude reglementen niet goed ingeregeld. Niet tegen alle besluiten van het CSB was intern bezwaar of beroep mogelijk, en de bevoegdheden van het CSB c.q. lijn bij klachtbehandeling liepen door elkaar. Daarnaast was mogelijk dat een bezwaar van een kandidaat uiteindelijk door het CvB moest worden afgehandeld, dat op die manier direct invloed kon uitoefenen op de samenstelling van een raad. Dit is ongewenst.

In de nieuwe regeling is dit als volgt opgelost:

- CSB kan besluiten nemen over kandidaatstelling etc. Tegen alle besluiten staat beroep open bij een onafhankelijke commissie van beroep voor de verkiezingen.
- CSB is alleen bevoegd kandidaten uit te sluiten als er sprake is van een oneerlijk verloop van de verkiezingen of ongewenst gedrag jegens andere kandidaten. Bij ander klachtwaardig gedrag kan het lijnmanagement volgens de bestaande regelingen optreden.
- indien het CSB disfunctioneert kan hierover een klacht worden ingediend bij het CvB. Het CvB besluit in overleg met het DB van de CMR of de klacht gegrond is. In dat geval kan het CvB het CSB van de taken ontheffen en een nieuw CSB benoemen.

Het CSB heeft alleen bevoegdheden ten aanzien van de organisatie van de verkiezingen, en is niet in functie als er geen verkiezingen zijn. Op de CSB-site zal, als het CSB niet in functie is, worden doorverwezen naar andere gremia, afhankelijk van de aard van de vraag.

4. OC -verkiezingen

Er is nog geen besluit genomen over het samenstellen van OC's via verkiezingen. Als dat wel gebeurt, zullen er een aantal praktische vragen (reikwijdte kiessysteem, kiesdistricten, omvang en ingangsdatum zittingstermijnen, inregelen organisatie van de verkiezingen) beantwoord moeten worden, en kan het Kiesreglement worden aangevuld.

Transponeringstabel Kiesreglement met toelichting

Huidig	Nieuw	Toelichting
-		Algemeen: het Kiesreglement dateerde van 2013 en was sterk verouderd, in 2016 is beleid in hoofdlijnen in H3 huidige MR-reglement vastgelegd. Dit is als uitgangspunt genomen. Ten behoeve van overzichtelijkheid en transparantie zijn alle bepalingen in één reglement samengebracht. Aanpassingen o.g.v. evaluaties zijn verwerkt. Het Kiesreglement regelt de verkiezingen van CMR, FR'en en DSD. Processen, en inzet mensen en middelen is hierop afgestemd. Over verkiezing voor OC's is nog geen besluit genomen.
		H1 Algemeen
1 KR	1	Begripsbepalingen geactualiseerd en uitgebreid
		H2 CSB
3.6 MR	2	Strekking ongewijzigd, benoeming per verkiezing -uitgaande van 1 HVA-brede verkiezing per jaar.
3.6 MR 4 KR	3	Taken en bevoegdheden: -conform art 4 KR, aanpassingen in overleg met CSB Niet: "campagne"-> ogv evaluaties niet wenselijk bij CSB (neutraal en onafhankelijk) te beleggen, in overleg met CMR is in 2017 communicatiemedewerker aangesteld met deze taken. Niet: vaststellen Kiesreglement –volgens MR-regl. aan CvB en CMR. Aangepast conform WHW (10.21 en 10.22 WHW): CvB stelt vast, CMR stemt in Niet: bezwaarprocedures -> zie bij H7.
	4	Nieuw: Archiefplicht
	5	Nieuw: Toekenning eigen budget tbv CSB
	3.1 k en l	Genuanceerd: CSB stelt alleen regels van procedurele aard (dwz geen sanctie jegens kandidaten) en is alleen in zwaarwegende gevallen bevoegd kandidaatstelling te annuleren. (andere overtredingen interne regels in de lijn afhandelen)
H4		H3 Kiesrecht
3.2 MR 3.3. MR 5 KR	6	Verkiezbaar en kiesgerechtigd in één bepaling opgenomen. Op verzoek van CSB onduidelijke terminologie (actief en passief kiesrecht) vervangen. Gewijzigd en vereenvoudigd: kiesgerechtigd voor FR/DSD bij elk organisatieonderdeel waaraan men verbonden is (als b.v. bij 2 faculteiten, was voorheen beperkt tot 1x stemrecht). Men kan zich voor meerdere raden kandidaat stellen (art. 6 lid 7 en 7 lid 1)
3.4 MR 7 KR	7	Kandidaatstelling Tekst vereenvoudigd en aangepast op verzoek CSB.
7 KR	8	Onderzoek kandidaatsstelling -in apart artikel ondergebracht -nieuw: beroepsprocedure zie bij H7.
	9	Kieslijst Rangschikking zo mogelijk random (als kiessysteem dit faciliteert, mogelijk in de toekomst) anders alfabetisch.

		H4 Verkiezingsprocedure
3.7 MR 8-9KR	10-12	<p>Eenmaal per 2 jaar HvA-breed voor student- en personeelsgeleding.</p> <p>Tussentijdse jaar voor studentgeleding (i.v.m. aanpassing zittingstermijn naar 1 jaar) en t,b,v, tussentijdse vacatures in personeelsgeleding.</p> <p>Tekst geactualiseerd op verzoek CSB</p>
		H5 Stemming
3.7 MR 10 KR	13	Op verzoek CSB aangepast omdat verkiezingen digitaal worden gehouden en niet meer schriftelijk.
3.6.5 MR 10.6 KR	14	<p>Onregelmatigheden</p> <p>CSB is bevoegd op te treden.</p> <p>Nieuw: beroepsprocedure zie bij H7</p>
		H6 Uitslag en zetels
3.8 MR 11-12KR	6 lid 8 15-17	Regeling voor kwaliteitszetels is gehandhaafd
		H7 Rechtsbescherming
3.2 MR 3.3 MR 8 KR 3.7.5 MR 7.7 KR 3.6 MR	30	<p>Nieuwe procedure ingevoerd.</p> <p>In oude MR en Kiesreglement ass de rechtsbescherming divers en incompleet geregeld:</p> <p>3.2/3.7 MR: geen bezwaar tegen besluiten CSB indeling kiesdistrict</p> <p>8 KR; indeling kiesregister: bezwaar bij CSB, geen beroep mogelijk</p> <p>3.7 lid 5 MR, 7.7 KR: kandidaat geschrapt -> bezwaar bij CvB</p> <p>3.6. lid 5-7 MR: bij ongeldige verkiezing klacht óver CSB te behandelen door CvB</p> <p>-> rechtsbescherming is onvolledig en deels bij CvB belegd. Het is onwenselijk dat het CvB invloed kan hebben op de uitkomst van de verkiezingen.</p> <p>->nieuw: onafhankelijke commissie waar belanghebbenden tegen alle besluiten CSB in beroep kunnen gaan. Besluit op korte termijn na horen betrokkenen.</p> <p>Onafhankelijke samenstelling door extern vz, en leden op voordracht CMR-P/S.</p>
3.6 MR	31	-
		H8 Overige bepalingen
20 KR	32	-
21 KR	33	-